

Beszámoló „A biológiai úton megkötött léghőri nitrogén mezőgazdasági jelentősége” című vitaülésről

A Magyar Agrártudományi Egyesület Talajtani Társaságának Talajbiológiai Szakosztálya, a MTA Talajtani és Trágyázástani Bizottsága, valamint a Nemzetközi Biológiai Program (IBP) Nemzeti Bizottsága a fenti témakörben rendezett vitaülést 1967. december 8-án Keszthelyen az Agrártudományi Főiskolán.

Vitaíndító előadást tartottak MANNINGER, BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA és SOÓS: „A hazai rhizobium-kutatások néhány gyakorlati eredménye és problémája” címen.

Ebben bemutatták azokat az eredményeket, amelyekkel a rhizobiumoknak a szimbiózisát kedvezően befolyásolni lehet a többtermelés szolgálatában. Arra a felvetett kérdésre, hogy az oltás szükséges-e, egyértelmű feleletet adtak a kísérletek alapján: az oltással a természetes körülményeknél optimálisabb viszonyok megteremtésével nagyobb termést lehet elérni. Ezt elsősorban olyan polyvalens oltóanyag használata teszi lehetővé, amelynek egyes baktérium-törzsei külön-külön nagy teljesítőképességgel (gumóképző és nitrogénfixáló) tulajdonsággal rendelkeznek, amelyek tehát ilyen tekintetben hatásosabbak, mint a talajban élő rhizobiumok nagy többségben.

Ismertették az oltóanyag forgalomba kerülő alakjainak fejlődését, a „száraz” oltóanyag élőnyeit és rámutattak, hogy e tekintetben Magyarországon korán indultak el a kísérletek és egyes külföldi államokkal egy időben vezették be hazánkban a poralakú oltóanyagokat.

Tenyészedény és szabadföldi kísérletek alapján beszámoltak arról, hogy a talaj-típus hogyan befolyásolja az oltás sikerét.

A mezőgazdaság egyre nagyobb mértékű kemizálása során a talajba kerülő különböző vegyületek miatt igen fontos ezek hatásának megismerése a rhizobiumokra. E tekintetben beszámoltak azokról a hazai kísérletekről, amelyeket Simazin és Atrazin gyomirtószerekkel végeztek. Ugyancsak ismertették a legújabb műtrágyázási és mikroelemekkel végzett kísérleteket is, megállapítva, hogy az oltás

egymaga is lehet erősen pozitív hatású (egyes esetekben 19% és 28%), de a PK-val együtt a hatás még nagyobb, és ugyancsak beigazolódott, hogy egyes mikroelemekkel a rhizobium törzsek termésfokozó hatása nő.

Végül bemutatták azoknak a szabadföldön végzett hazai kísérleteknek eredményeit, amelyek a mindenkori oltóanyagok hatásosságát voltak hivatva ellenőrizni és amelyek alapján megállapítható, hogy kis költséggel lehetőség nyílik nagy többletjövedelem elérésére ezzel az agrotechnikai eljárással.

Az elhangzott előadást jól egészítette ki a második előadás, amelyet Soós tartott „A rhizobiumos oltóanyag előállításának és felhasználásának problémája” címen. Bemutatta az oltóanyagtermelés helyzetét a Szovjetunióban, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban, Lengyelországban, Romániában, a Bolgár Népköztársaságban, a Német Demokratikus Köztársaságban, Belgiumban, Angliában, Dániában, Hollandiában, az Amerikai Egyesült Államokban, Kanadában és Ausztráliában. Ezután a hazai oltóanyagtermelés fejlődését ismertette és a jelenleg forgalomban levő „Rhizonit” oltóanyag készítésének módját, a gyártott és felhasznált mennyiségeket, a készoltóanyagok állami ellenőrzését. Ugyancsak beszámolt azokról a kísérletekről, amelyek az oltóanyagok előállításával és felhasználásával függnek össze.

Az előadásokat igen élénk vita követte, melyben a mezőgazdaság különböző ágazatainak képviselői (az oktatás, a kutatás és a gyakorlati szakemberek) vettek részt.

A mezőgazdaság különböző ágazatainak képviselői sorából 16 hozzászólás hangzott el, amelyekben saját tapasztalatukat és nézetüket ismertették e kérdésben és amelyekben egytől egyig e probléma nagyfokú jelentőségét és fontosságát méltatták.

MANNINGER ERNŐ

Érkezett: 1968. március 19.